

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 2

Tema: Globala ekonomiska kriser

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Nationalekonomiska teories framväxt och genomslagskraft utifrån historiska villkor och motsättningar, till exempel merkantilism, ekonomisk liberalism, marxism, keynesianism och monetarism. Frågor om tillväxt, makt, inflytande, ett hållbart samhälle, digitalisering, miljö och resursfördelning i relation till de ekonomiska teorierna.

Betygskriterium (E)

Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifierar flera orsaker och konsekvenser. I analysen använder eleven med säkerhet samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder samt värderar dem med nyanserade omdömen. Eleven kan diskutera utförligt och nyanserat orsakerna och konsekvenserna samt möjliga lösningar på samhällsfrågorna.

[Gy11, Samhällskunskap 2]

Lärlädda instruktioner

1. Introduktion till globala ekonomiska kriser (10 min)

- Ge en kort översikt av globala ekonomiska kriser genom historien.
- Diskutera kortfattat vad som kännetecknar en ekonomisk kris.
- Fråga elever om de känner till några specifika kriser.
- Presentera begrepp som "konjunkturcykler" och "globalisering".

2. Gruppera och diskutera (15 min)

- Dela in eleverna i grupper om fyra.
- Ge varje grupp en specifik ekonomisk kris att analysera, t.ex. 1929 års kris, finanskrisen 2008, etc.
- Be grupperna att identifiera orsaker och konsekvenser av den tilldelade krisen.
- Varje grupp bör även proportionera i vilken grad olika nationella och internationella aktörer påverkade krisen.

3. Presentation av grupper (15 min)

- Ha varje grupp presentera sina insikter för klassen.
- Uppmana till frågor och diskussion efter varje presentation.
- Dokumentera diskussionerna på tavlan.
- Fördjupa vissa analyser utifrån särskilda teoribildningar, exempelvis keynesianism.

4. Reflektion och sammanfattning (10 min)

- Sammanfatta de viktigaste lärdomarna från lektionen.
- Diskutera elevernas reflektioner kring hur globala ekonomiska kriser påverkar samhällen.
- Ställ frågor som "Vilka lärdomar kan vi dra inför framtiden?"
- Ge tid för elever att ställa egna frågor och dela med sig av tankar.

Ämnesinnehåll

Här listas viktiga kunskaper och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Historiska ekonomiska kriser:** Eleverna ska känna till och förstå olika ekonomiska kriser som inträffat genom historien, deras orsaker och konsekvenser.
- **Samhällets struktur:** Hur olika inflytande och maktfördelning påverkar ekonomiska beslut och kriser.
- **Teorier kring ekonomi:** En grundläggande förståelse för ekonomiska teorier såsom keynesianism och monetarism.
- **Internationellt samspel:** Hur olika länder påverkar varandra under och efter en ekonomisk kris.
- **Källkritik:** Betydelsen av att kunna källkritiskt granska information i relation till ekonomiska kriser.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Konjunktur	Ekonomins cykler av tillväxt och nedgång.	Från latin "conjunctura" som betyder "att sammanfoga".
Globalisering	Processen där världens länder blir mer sammanlänkade ekonomiskt och kulturellt.	Från engelskans "global", vilket återigen går tillbaka till latin "globus".
Inflation	Ökning av prisnivån av varor och tjänster i en ekonomi över tid.	Från latin "inflatio", vilket betyder "att blåsa upp".

Diskussionsfrågor

- A. Hur tror ni att framtida globala kriser skulle kunna påverka den svenska ekonomin? Diskutera möjliga scenarier.
- B. Finns det moraliska ansvar av stater och företag i att förbereda sig för ekonomiska kriser? Varför/Varför inte?
- C. Tänk om ni hade makten att förändra något för att förhindra framtida ekonomiska kriser – vad skulle det vara och varför?

Aktivitet

Som aktivitet kan eleverna arbeta med att skapa en tidslinje över globala ekonomiska kriser. Varje elev eller grupp får i uppdrag att ta reda på en specifik kris, undersöka dess orsaker, konsekvenser och åtgärder som gjordes för att motverka den. Tidslinjen kan presenteras på en stor affisch som sätts upp i klassrummet, vilket ger en visuell representation av de olika kriserna och deras samband över tid.

Exit-ticket

Frågor

1. Vad kännetecknar en global ekonomisk kris?
2. Nämn en viktig teori kopplad till ekonomiska kriser.
3. Hur påverkar automatisering och digitalisering hur kriser handhas?
4. Vilka aktörer är mest ansvariga under en ekonomisk kris?
5. Hur kan man förbereda sig för en ekonomisk kris?

Svar

- En kris som påverkar flera länder och komponenter i den globala ekonomin.
- Keynesianism.
- Ökad effektivitet men också risker för snabba förändringar på marknaden.
- Både regeringar och företag har ansvar för att skapa stabila förhållanden.
- Genom att ha beredskapsplaner och rätt ekonomiska strategier på plats.

Hemuppgift

En relevant hemuppgift kan vara att skriva en essä om en specifik global ekonomisk kris – dess bakgrund, huvudaktörer och konsekvenser. Eleven ska inkludera källor och presentera sina egna insikter kring vad som kunde ha gjorts annorlunda. Texten ska vara cirka 2 A4-sidor lång.

Citat

”Det som inte dödar oss gör oss starkare.” – Friedrich Nietzsche, 1888. Detta citat kan kopplas till hur samhällen ofta kommer starkare ur ekonomiska kriser, med nya insikter och strategier.

Tags: [Lektion](#)